

Byens Kirker og monumentale Bygninger faa et saadant Udseende. Jeg nævner netop Frue Kirke, fordi der hvert Aar kommer Tusinder af Udlændinge, for at gaa ind i Kirken og se de Kunstskatte, som findes der inde, og samtidig se de altsaa, at en af Byens Bygninger staa med et saadant Ydre. Jeg synes, vi have nok i, at vi af den Slags forsømte Ting skulle vise hen til Kristiansborg Slotsruin; jeg tror ikke, vi skulle gøre noget, der kan bevirke, at Kirkerne skulde falde ned og ødelægges.

Siden Lovforslaget er forelagt, er der indbragt et Par Andragender fra to Menigheder her i Byen. Der blev ogsaa i Fjor fra samme Side, nemlig Kirkefonden, gjort opmærksom paa, at det formentlig var urigtigt at ligne Udgifter til Kirkebygningerne i Kjøbenhavn paa saadanne Sogne, som selv vedligeholdte deres Kirker ved frivillige Bidrag. Her er nu indkommet to saadanne Andragender, nemlig fra Brorsonskirkens Sogn og fra Nazarethkirkens Sogn. De bede nu om at faa Lov til at blive fri for at betale Bidrag til denne Ligning, idet de sige, at de saa bedre kunne indsamle frivillige Bidrag, ja, de mene endogsaa, at denne Ligning vil ødelægge Frivilligheden. Jeg tror nu, at denne Frygt er betydelig overdreven, og jeg skal sige, hvortof jeg ikke mener, det er rigtigt at imødekomme disse Andragender. For det første er det nu en Gang den bestaaende Lovtilstand over hele Landet, at man ikke kan undrage sig sin folkekirkelige Pligt til at vedligeholde Kirkebygningerne, ved at man opfører en ny Kirke og faar Pligt til at vedligeholde den. Det høje Ting har ganske nylig behandlet Tiendeloven og ved vistnok, at selv om man ude i Landet bygger en ny Kirke i et Sogn, ja, faar oprettet et nyt Sogn om denne Kirke, maa man dog svare Tiende til den gamle Kirke og kan ikke unddrage sig sin Pligt i saa Henseende. Det have vi ogsaa Dom for, saa den Tilstand er fuldkommen fast. Nu vil man her indføre en Tilstand, gaaende ud paa, at naar der bygges en ny Kirke og oprettes et nyt Sogn om denne Kirke, saa skulde vedkommende Menigheds Medlemmer slippe fri for deres Forpligtelser over for den gamle Kirke. Man paa-beraaber sig, at det jo var det, der vilde ske, hvis man paalignede paa de enkelte Sogne. Ja, det kan være rigtigt nok, men dette er jo for mange Aar siden forladt af Lovgivningsmagten. Og jeg kan ikke indrømme, at det vilde være en heldig Til-

stand, om man her indlod sig paa at medtage et Par Distrikter, thi i Konsekvens heraf maatte man medtage ogsaa andre, som ikke havde fornødent at betale til deres Sognekirker. Marmorkirkens Sogn f. Eks., hvor Staten betaler det nødvendige, Brøndshøj Sogn, der jo som bekendt har en Kirke, der er en Bispetiendekirke, Garnisons Kirke, der har en saa stor Formue, at der heller ikke er Tale om, at dette Sogns Beboere vilde kunne komme til at betale. Vi tage dem imidlertid alle sammen med, fordi Lovgivningen allerede for længe siden folkekirkelig set har erklæret Kjøbenhavn for en Enhed, hvor der ikke er nogen Grund til, at nogen skulde slippe fri for denne Ligning. — Nu paaberaaber man sig endvidere i Andragendet, at man sagtens kan give Fritagelse her, fordi der ikke er mange Velhavere her i disse Sogne, de fleste ere endogsaa meget fattige, og det vilde derfor ikke paavirke Skatten synderligt, om de bleve fri. Ja, men saa spiller det jo heller ikke nogen Rolle, om disse Beboere faa denne Skat paalignet. Hvad er det for en stor Skat, der er Tale om? Det er kun $\frac{1}{10}$ pCt. Naar Beboerne ere fattige, maa man vel gaa ud fra, at det er Folk, der for det meste svare Skat af 800 eller 1,000 Kr. Af 800 Kr.s Indtægt svares der kun Skat af 200 Kr.; det vil sige, vedkommende vil komme til i Kirkeligning at betale 20 Ø. om Aaret, hvilket omtrent svarer til Prisen for en Flaske Øl. For dem, der have en Indtægt af 1,000 Kr., vil Skatten, der da beregnes af 400 Kr., være 40 Øre, men dette er jo saa uendelig smaa Summer, at det ikke kan genere nogen Indsamling ad Frivillighedens Vej. Andragerne have altsaa for saa vidt Ret i, at deres Fritagelse sikkert ikke vil have nogen synderlig Indflydelse paa Skatten, men det er et fejlt Princip at lade noget Sogn være fri. Hertil kommer, at selv om man ogsaa den Dag i Dag kan samle de nødvendige Midler til Kirkernes Vedligeholdelse ind ad Frivillighedens Vej i disse Sogne, og det kan maaske ogsaa ske næste og næstkommende Aar, saa kan der dog komme et Tidspunkt, hvor det ikke længere lader sig gøre ad Frivillighedens Vej, og saa er man dog henvist til en almindelig Ligning for at faa Kirken vedligeholdt. Jeg mener, at der alligevel er saa meget, der kan virkes for ad Frivillighedens Vej — som jeg meget ønsker, man bliver paa — baade til ny Kirker, til Lønninger af Præster, til Menighedsplejen og forskellige andre Op-